

Årsplan for historie 8. Klasse skoleåret 26/27

Undervisningen i historie i 8.klasse i skoleåret 26/27, vil tage udgangspunkt i Historie 8 fra Gyldendal, samt udvalgte forløb fra Gyldendals online platform – Historie 7-9. Derudover vil der, når det er relevant, blive inddraget blandt andet fysiske kilder, film og podcast.

Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål
Drømmen om det gode liv – udvandringen til Amerika i 1800- tallet	Kronologi og sammenhæng Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger	• Eleven kan sætte begivenheders forudsætninger, forløb og følger i kronologisk sammenhæng • Eleven har viden om begivenheders forudsætninger, forløb og følger	Eleven kan • gøre rede for forhold i Danmark, der fik folk til at udvandre • gøre rede for forhold i Amerika, der fik folk til at indvandre
		• Eleven kan forklare historiske forandrings påvirkning af samfund lokalt, regionalt og globalt • Eleven har viden om forandringer af samfund lokalt, regionalt og globalt	Eleven kan • fortælle om udvandringens betydning for Danmark • kan forklare konsekvenser af indvandringen for prærieindianerne
	Kildearbejde Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger	• Eleven kan udvælge kilder til belysning af historiske problemstillinger • Eleven har viden om kriterier for søgning af kilder	Eleven kan • anvende læremidlets kilder til at belyse problemstillinger, der knytter sig til udvandringen

			• bruge online-arkiver til at finde kilder om udvandringen
		• Eleven kan målrettet læse historiske kilder og sprogligt nuanceret udtrykke sig mundtligt og skriftligt om historiske problemstillinger • Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt historiske kilders formål og struktur	Eleven kan • mundtligt og skriftligt underbygge tolkninger af kilder, der knytter sig til emnet

Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål
Drømmen om det gode liv – udvandringen til Amerika i 1800- tallet	Historiebrug Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid	• Eleven kan redegøre for brug af fortiden i argumentation og handling • Eleven har viden om funktion af historie i fortid og nutid	Eleven kan • med brug af historie forklare, hvorfor de hvide fandt det legitimt at fordrive indianerne fra prærien • forklare, hvordan efterkommere af danske udvandrere gør brug af historien
		• Eleven kan diskutere egen og andres historiske bevidsthed • Eleven har viden om faktorer, der kan	Eleven kan • gøre rede for, hvordan sted og familiens mobilitet har formet hans/hendes historiske bevidsthed

		påvirke historisk bevidsthed	
--	--	------------------------------	--

Emne/ Tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål
Afvigerne	Kronologi og sammenhæng Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger	• Eleven kan forklare hvorfor historisk udvikling i perioder var præget af kontinuitet og i andre af brud • Eleven har viden om historisk udvikling	Eleven kan • beskrive, hvordan opfattelsen af, hvad der har været afvigende, har ændret sig gennem historien • forklare sammenhænge mellem forhold i samfundet og behandlingen af afvigerne • gøre rede for faktorer, der har ført til ændringer i synet på og behandlingen af afvigere
	Kildearbejde Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger	• Eleven kan formulere historiske problemstillinger • Eleven har viden om udarbejdelse af historiske problemstillinger	Eleven kan • udforme spørgsmål, der er rettet mod samfund og afvigere i et historisk perspektiv
		• Eleven kan forklare valget af kildekritiske begreber til analyse af historiske spor, medier og udtryksformer	Eleven kan • analysere forskellige kildetyper om afvigere med hensigtsmæssig brug af kildekritiske begreber

		• Eleven har viden om kildekritiske begreber	• bruge kildekritiske begreber i tolkningen af kilder om afvigerne
	Historiebrug Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid	• Eleven kan analysere konstruktion og brug af historiske fortællinger med samtids- og fremtidsrettet sigte • Eleven har viden om historiske fortællingers brug i et samtids- og fremtidsrettet perspektiv	Eleven kan • bruge modellen i grundbogen side 91 til at diskutere opfattelsen af afvigere før, nu og i fremtiden

Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål
Krise og kaos – Danmark i 1930’-erne	Kronologi og sammenhæng Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger	• Eleven kan forklare historiske forandrings påvirkning af samfund lokalt, regionalt og globalt • Eleven har viden om forandringer af samfund lokalt, regionalt og globalt	Eleven kan • gøre rede for, hvordan børskrakket i 1929 udløste en verdenskrise • fortælle om, hvordan krisen påvirkede USA • forklare, hvordan krisen påvirkede landbruget og industrien i Danmark

		• Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse • Eleven har viden om kanonpunkter	Eleven kan • beskrive kanonpunktet ”Kanslergadeforliget” • sætte kanonpunktet i historisk kontekst og gøre rede for dets konsekvenser • diskutere forskellige opfattelser af Kanslergadeforligets konsekvenser
	Kildearbejde Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger	• Eleven kan formulere historiske problemstillinger • Eleven har viden om udarbejdelse af historiske problemstillinger	Eleven kan • påpege problemstillinger, der knytter sig til krisen i 1930’erne • med 1930’erne som eksempel diskutere, om alvorlige økonomiske og sociale kriser generelt kan true demokratiet og fremme yderligtgående politiske synspunkter

Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål
Krise og kaos – Danmark i 1930’-erne	Historiebrug Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid	• Eleven kan redegøre for sammenhænge mellem fortidsfortolkninger, nutidsforståelser og fremtidsforventninger • Eleven har viden om sammenhænge mellem fortidsfortolkninger, nutidsforståelser og fremtidsforventninger	Eleven kan • give eksempler på, hvordan fortællingerne om krisen i 1930’erne er brugt til at forklare og forudsige kriser • give eksempler på, hvordan fortællinger om antidemokratiske bevægelser og partier i 1930’erne er brugt i eftertiden

Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål -
Danmark besat	Kronologi og sammenhæng Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger	• Eleven kan forklare brug af principper for inddeling af historien til at få et historisk overblik • Eleven har viden om faktorer, der ligger til grund for principper for inddelingen af historien	Eleven kan • fortælle, hvad der kendetegner Besættelsen som en historisk periode • gøre rede for begivenheder nationalt og internationalt, der havde betydning for den tyske besættelse af Danmark
		• Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse • Eleven har viden om kanonpunkter	Eleven kan • beskrive kanonpunktet ”Augustoprøret og Jødeaktionen 1943” • sætte kanonpunktet i historisk kontekst og gøre rede for dets konsekvenser
	Kildearbejde Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger	• Eleven kan udarbejde løsningsforslag på historiske problemstillinger med afsæt i udvalgte kilder • Eleven har viden om metoder til udarbejdelse af løsningsforslag	Eleven kan • med afsæt i kilder fagligt diskutere problemstillinger, der knytter sig til samarbejdspolitikken
		• Eleven kan udvælge kilder til belysning af historiske problemstillinger	Eleven kan • bruge de tilgængelige kilder til at belyse spørgsmål om besættelsestiden

		• Eleven har viden om kriterier for søgning af kilder	
--	--	---	--

Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål
Danmark besat	Historiebrug Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid	• Eleven kan analysere konstruktion og brug af historiske fortællinger med samtids- og fremtidsrettet sigte • Eleven har viden om historiske fortællingers brug i et samtids- og fremtidsrettet perspektiv	Eleven kan • sætte fortællinger om besættelsestiden i et erindringspolitisk perspektiv • med afsæt i eksempler forklare, hvordan ophavstiden har betydning for fortællinger om besættelsen • anvende kontrafaktiske metoder som afsæt for at drøfte fortællinger om besættelsestiden

Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål
Den kolde Krig	Kronologi og sammenhæng Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger	• Eleven kan forklare brug af principper for inddeling af historien til at få et historisk overblik • Eleven har viden om faktorer, der ligger til grund for principper for inddelingen af historien	Eleven kan • gøre rede for, hvad der karakteriserer Den kolde Krig som periode • gøre rede for, hvad der adskiller Den kolde Krig som periode fra forudgående og efterfølgende perioder
		• Eleven kan forklare historiske forandringers påvirkning af samfund lokalt, regionalt og globalt • Eleven har viden om forandringer af samfund lokalt, regionalt og globalt	Eleven kan • give eksempler på, hvordan Den kolde Krig kom til udtryk i konflikter og stedfortræderkrige • demonstrere indsigt i, hvad Den kolde Krig havde af konsekvenser for Danmark og Europa
		• Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse • Eleven har viden om kanonpunkter	Eleven kan • beskrive kanonpunktet ”Murens fald” • sætte kanonpunktet i historisk kontekst og gøre rede for dets konsekvenser

Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål -
Den kolde Krig	Kildearbejde Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger	• Eleven kan udvælge kilder til belysning af historiske problemstillinger • Eleven har viden om kriterier for søgning af kilder	Eleven kan • anvende tilgængelige kilder til at svare på spørgsmål, der knytter sig til Den kolde Krig • analysere spillefilm om Den kolde Krig og bruge dem som kilder til ophavstiden
		• Eleven kan målrettet læse historiske kilder og sprogligt nuanceret udtrykke sig mundtligt og skriftligt om historiske problemstillinger • Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt historiske kilders formål og struktur	Eleven kan • mundtligt og skriftligt underbygge tolkninger af kilder, der knytter sig til emnet Den kolde Krig
	Historiebrug Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid	• Eleven kan analysere konstruktion og brug af historiske fortællinger med samtids- og fremtidsrettet sigte • Eleven har viden om historiske fortællingers brug i et samtids- og fremtidsrettet perspektiv	Eleven kan • ud fra fortællinger om Den kolde Krig diskutere deres budskab i sam- og eftertiden • give eksempler på, hvordan begrebet Den kolde Krig er brugt efter 1990